

Analýza příjmové složky rozpočtu EU z pohledu možné změny vlivem zpoplatnění emisních povolenek

Daniela Spiesová

Česká zemědělská univerzita v Praze

Abstrakt

Tento článek seznamuje s problematikou rozpočtu EU z pohledu možnosti úpravy příjmové stránky v souvislosti se zpoplatněním emisních povolenek. Definuje hlavní výzvy, před kterými rozpočet EU stojí, a důvody, proč je potřebná jeho reforma. V článku je zobrazena struktura hlavních položek příjmové strany rozpočtu. Čtenář je blíže seznámen se zdrojem – odvodem z DPH.

Je zde analyzována problematika systému obchodování s emisními povolenkami (EU ETS), jež tvoří výdajovou složku rozpočtu, což by se však ve finančním rámci 2014–2020 mělo změnit. V práci je uvedena možnost zvýšení příjmů rozpočtu pomocí výnosu aukcí emisních povolenek, čímž dochází k přeměně struktury zdrojů, tvořících příjmovou složku rozpočtu EU.

Pomocí simulace jsou v příspěvku predikovány odvody České republiky ze zdroje „daň z přidané hodnoty“ a z potenciálního zdroje „výnos z aukce emisních povolenek“ pro období 2013–2020.

V závěrečné části je pak nastíněna diskuze týkající se nové výzvy při snaze optimalizovat (a snižovat) výdaje z rozpočtu Evropské unie – pomocí reformy odvodu z DPH jako zdroje. Tento zdroj je velmi citlivý na výkyvy ekonomiky, proto Evropská komise navrhuje duální systém daňových sazeb – na úrovni členského státu a na úrovni EU.

Klíčová slova: emisní povolenky, daň z přidané hodnoty, rozpočet EU, reforma, rozpočtové priority, výnos z aukcí

Úvod

Evropská unie stojí v současnosti před mnohými výzvami, jako je nárůst kriminality a teroristických hrozeb, postupná globalizace, zabezpečení dodávek energie a změna klimatu. Pokud chce Evropská unie obstát ve světle nových i staronových výzev, musí optimalizovat své priority vzhledem ke struktuře a možnostem rozpočtu.

Dílčím cílem příspěvku je seznámení čtenáře s problematikou vynakládání finančních prostředků z rozpočtu EU (mimo jiné) na ochranu změn klimatu. Zároveň však tato oblast skýtá i potenciální možnost zvýšení příjmů do rozpočtu EU prostřednictvím obchodování s emisními povolenkami. Přínosem článku je pomocí nasimulované predikce porovnat výše odvodů České republiky za období 2013–2020. Zároveň je zde analyzována problematika aukcí emisních povolenek, možnosti zvýšení efektivity a transparentnosti a také to, zda je reálná možnost změnit stávající strukturu příjmů do rozpočtu EU. Je zde uveden odhad celkových příjmů do rozpočtu EU díky prodeji emisních povolenek a jeho dopad na optimalizaci struktury zdrojů, podílejících se na tvorbě příjmové složky rozpočtu.

Materiál a metodika

Podklady byly získány především studiem literatury a setkáním s kompetentní osobou na Ministerstvu životního prostředí (Oddělení obchodování s emisemi). Jako stěžejní materiál byly použity webové stránky Evropské komise, Ministerstva životního prostředí a Energetický regulační úřad. V textu je využívána metoda srovnání, syntéza a analýza dostupných informací. Prostřednictvím těchto metod jsem provedla vlastní výzkum, který odpovídá na otázku, zda je pro Českou republiku změna příjmové struktury rozpočtu EU – odstranění zdroje odvodu z DPH a jeho nahrazení výnosem z aukcí emisních povolenek – přínosem, či újmou.

Finanční rámec rozpočtu EU 2014–2020

Již v nynějším období (2007–2013) bylo stanovování finančního rámce EU velmi složité z důvodu rozšíření Společenství o další státy ze střední a východní Evropy. Ekonomická situace nových členských států byla horší než původních členů a tento fakt způsobil o to vyšší zatěžování rozpočtu EU.

Fiskální perspektiva je připravována na sedmileté období, takže vyvstává důležitá otázka, jaká situace nastane po roce 2013. Už nyní jsou připravovány návrhy EU pro reformu rozpočtu. „Jednání o budoucích zásadních reformách ohledně směřování EU v novém období a rozpočtu jsou však mimořádně citlivá a výrazně do nich zasáhla i celosvětová finanční a hospodářská krize, která vyžadovala mimořádná opatření. To způsobilo posun plánovaných jednání, jejichž pokrok je zatím velmi pomalý.“ (Machálek 2009). Členské státy jsou ale tlačeny časem, protože finanční rámec na období 2014–2020 by měl být schválen v roce 2011.

Největší výzvou pro tvorbu nového finančního rámce je změnit systém využívání vlastních zdrojů tak, aby byly využívány efektivně, bez zbytečných ztrát, v souladu s potřebami obyvatel. Komise stanovila několik oblastí, kde podpora z rozpočtu přináší nejvyšší užitek. Zde vidí nejvyšší možnou přidanou hodnotu pro hodnocení smysluplnosti výdajů rozpočtu EU. Tyto oblasti jsou: Udržitelný růst a zaměstnanost; Globální Evropa; Klimatické změny a energetika.

Udržitelný růst a zaměstnanost

Do oblasti „Udržitelný růst a zaměstnanost“ můžeme zařadit výdaje na podporu výzkumu a konkurenceschopnosti díky vývoji inovativních technologií. Důraz by měl být kladen na informační a komunikační technologie. Tyto výdaje by se měly v letech 2014–2020 navýšit, neboť v nynějším období činí pouze 9 % z rozpočtu EU. Zatím je trend tohoto navýšování, navzdory snaze, příliš pozvolný na to, abychom v následujícím období viděli velkou změnu v nárůstu finanční podpory.

Globální Evropa

Prvním důležitým krokem pro stabilizaci globalizace Evropy je podle některých odborníků podepsání Lisabonské smlouvy. Evropská unie se však stále snaží svými kroky (i prostřednictvím financí) podporovat bezpečnost, solidaritu a posilování spolupráce, nejen v rámci Společenství. Na globalizaci bylo přerozděleno v období 2007–2013 49 miliard eur.

Klimatické změny a energetika

Problematika klimatických změn se v poslední době stala ústředním tématem na celém světě. Především se jedná o snahu omezit emise skleníkových plynů díky lepší technologii a tím zmírňovat důsledky změn klimatu. Toto úsilí má poté pozitivní dopad na kvalitu životního prostředí a také na hodnotu potravinářských výrobků. „Mimořádně důležitou prioritou je spolehlivé, udržitelné a konkurenceschopné zajištění výroby a dodávky energií vyráběných technologiemi šetrnými k životnímu prostředí.“ (Falathová 2009). Investice do životního prostředí byly v roce 2010 14–15 miliard dolarů, což je více než deset procent celého unijního rozpočtu za rok.

Evropská unie ve snaze zlepšit klima založila systém obchodování s emisními povolenkami (ETS: Emission Trading Scheme). Podstatou tohoto systému je právo vyprodukovat 1 tunu CO₂ za jednu přidělenou povolenku. „V současné době je do systému zahrnuto přibližně 11 000 zařízení v EU, což odpovídá asi 50 % celkových emisí CO₂ v EU a asi 40 % celkových emisí skleníkových plynů v EU.“ (Evropská komise 2009).

Od roku 2013 si budou muset firmy v energetickém a teplárenském odvětví kupovat 100 % povolenek. Pouze Česká republika a Polsko získaly výjimku z důvodu používaného paliva v zemi, které zde obsahuje především uhlí. U zmiňovaných zemí se povolenky budou dražit postupně (viz tabulka č. 1). Ostatní odvětví mají v celé EU pozvolný trend zpoplatňování: z 20 % od roku 2013 do 70 % v r. 2020. 100% zpoplatnění bude dosaženo v roce 2027. Vzhledem k tomu, jak významnou roli hraje v systému EU ETS zapojení energetického sektoru, odhaduje se, že od roku 2013 se bude dražit více než 50 % všech povolenek.

Tabulka 1: Příjem do rozpočtu pomocí EU ETS

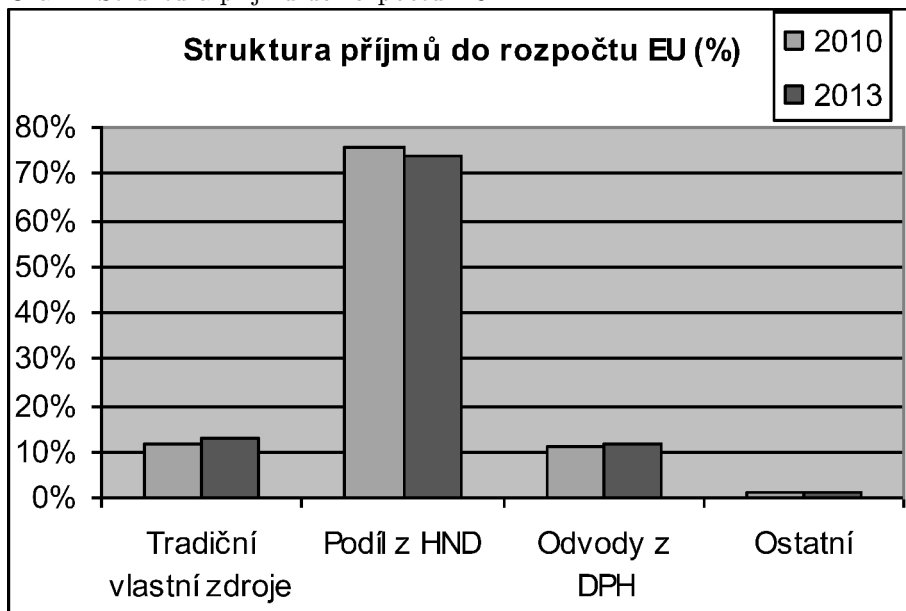
	2013	2014	2015	2016
Cena povolenky*	28	29	30	31
Množství povolenek celkem (mil ks)	1974,00	1937,00	1901,00	1867,92
Postupné dražení (v %)	0,50	0,55	0,60	0,65
Množství povolenek v aukci (mil ks)	987,00	1065,35	1140,60	1214,15
Výnos v mld. eur	27,64	30,90	34,22	37,64
Příjem do rozpočtu EU v mld. eur**	13,82	15,45	17,11	18,82
	2017	2018	2019	2020
Cena povolenky*	32	33	34	35
Množství povolenek celkem (mil ks)	1835,42	1792,00	1760,82	1730,18
Postupné dražení (v %)	0,70	0,80	0,90	1,00
Množství povolenek v aukci (mil ks)	1284,79	1433,60	1584,74	1730,18
Výnos v mld. eur	41,11	47,31	53,88	60,56
Příjem do rozpočtu EU v mld. eur**	20,56	23,65	26,94	30,28

*odhad

** 50 % z celkového výnosu z aukce členských států

Zdroj: Zámečník, Lhoták (2011), Svaz průmyslu a dopravy ČR (2008) + vlastní tvorba

Graf 1: Struktura příjmů do rozpočtu EU

Zdroj: Šímová [b. r.], Částek (2008)

K zaplacení výdajů na výše zmíněné priority je zapotřebí optimalizovat strukturu příjmů do rozpočtu. V současné době příjmy do rozpočtu EU pocházejí ze čtyř hlavních zdrojů:

- odvody daní z přidané hodnoty (DPH);
- tradiční vlastní zdroje: příjmy z celních poplatků (zemědělská cla a cla na zboží z třetích zemí podléhající sazebníku Společenství);
- přímé příspěvky členských zemí založené na jejich výši hrubého národního důchodu¹;
- ostatní: úroky z opožděných splátek, sankce aj.

Odvody daní z přidané hodnoty (DPH)

Výše procenta odvodu z DPH do rozpočtu EU se počítá z harmonizovaného vyměřovacího základu DPH jednotlivých členských států. Zavedení dávky z DPH činilo zpočátku kvůli složitému výpočtu potíže a k dohodě o harmonizovaném vyměřovacím základu došlo až v roce 1977. Tento zdroj je však již od začátku kritizován pro neprůhlednost výpočtu a za nerovnoměrné zatížení jednotlivých členských zemí. Více jsou poplatkem z DPH zatíženy členské státy, které mají vyšší spotřebu a malé úspory.

Každý rok ke konci července členské státy předají Komisi zprávu o celkové výši vybrané DPH, způsobu určení daně a používaných metodách výběru. Na základě těchto informací Komise navrhne určení vyměřovacího základu společného pro všechny státy EU. Je snaha o nejvyšší míru harmonizace v rámci národních systémů DPH, avšak výpočet základu je založený na statistických kalkulacích a trpí nepřehledností.

Původně byla dávka z DPH stanovena na 1 % z vybraného základu. Od roku 2004 je příjem z DPH plynoucí do společného rozpočtu omezen maximální horní sazbou 0,50 % z harmonizovaného vyměřovacího základu, jehož stropem je 50 % HND každého členského státu (König, Lacina 2004). Omezením maximální velikosti harmonizovaného vyměřovacího základu tento zdroj nabyl spíše příspěvkové povahy.

Výsledky

Do budoucna by mělo dojít k odstranění příspěvku založeného na DPH a jeho nahrazení novým zdrojem. Jednou z možných cest by podle Komise bylo využít peníze z aukcí povolenek na emise CO₂.

Výnosy z aukcí jsou příjmem státních rozpočtů členských zemí EU, které mají povinnost část z nich využít na podporu „zelených technologií“, a určité procento peněz by mělo být odevzdáno Evropské unii. Tyto peníze, nebo část z nich, by tvořily nový klimatický fond EU, který by byl specializován pouze na snížení energetické náročnosti a na omezení emise skleníkových plynů a zbytek by byl použit na výdaje a platby z rozpočtu.

Pokud zahrneme do výpočtu oficiální informaci, že členské země mají povinnost odvést 50 % peněz z výnosu povolenek (Evropská komise 2009, s. 18),

¹Tento zdroj příjmů je v současné době nejvýznamnější, neboť v průběhu času překonal ostatní „tradiční vlastní zdroje“ (zemědělská cla apod.) a zdroj vycházející z DPH.

což je jeden z možných scénářů, vychází níže uvedená struktura příjmu do rozpočtu za období 2014–2020. Pro zjednodušení zde není počítáno s klimatickým fondem EU, a proto 50 % výnosů z aukcí emisních povolenek členských zemí jde přímo do příjmové složky rozpočtu EU. Zároveň je potřeba zmínit, že výpočet je prováděn se zaměřením na energetiku a teplárenství, neboť Evropská komise ke dni dokončení tohoto článku vydala možný scénář nového systému zatím jen u těchto odvětví.

Příjem do rozpočtu EU (z prodeje emisních povolenek) za finanční rámec 2014–2020 číí celkem: 166,62 miliard eur.

Na základě HDP EU 2010, které činilo 12 268 387 mil. eur (Eurostat 2011), lze pomocí odhadovaného tempa růstu spočítat nominální hrubý národní produkt EU pro roky 2013–2020. Komise navrhl, že limit pro výši rozpočtu je 1,14 % HDP vč. 0,01% rezervy (Fajmon 2006).

Jak je vidět z tabulky č. 2, v roce 2020 by měl výnos z povolenek přispět do rozpočtu 16,3 procenty. To je téměř srovnatelné se současným zdrojem: tradiční vlastní zdroje (13 %). Dokonce již od roku 2015 bude přínos zdroje „emisní povolenky“ na stejné hodnotě jako v daném období zdroj „odvod z DPH“. Proto pro zvýšení efektivity bych doporučovala odvody z DPH jako příjem do rozpočtu EU zrušit a nahradit ho více tržním zdrojem – výnosem z prodeje povolenek. Další výhoda tohoto kroku je možnost snížení DPH v členských zemích, a tudíž podpoření spotřeby a hospodářského růstu. Tím by s největší pravděpodobností rostlo HDP a čistý ekonomický blahobyt (net economics welfare).

Tabulka 2: Výše příjmu do rozpočtu EU (z prodeje emisních povolenek) za jednotlivé roky

	2013	2014	2015	2016
Roční tempo růstu*	2,2	2,3	2,7	3,1
HDP v mld eur (odhad)	13006	13305	13664	14088
Rozpočet (max 1,14 % HDP)	148,3	151,7	155,8	160,6
% příjem z aukcí povolenek	9,32	10,18	10,98	11,72
	2017	2018	2019	2020
Roční tempo růstu*	3,4	3,5	3,8	4,1
HDP v mld eur (odhad)	14567	15077	15650	16291
Rozpočet (max 1,14 % HDP)	166,1	171,9	178,4	185,7
% příjem z aukcí povolenek	12,38	13,76	15,10	16,30

*predikce (oproti předcházejícímu roku)

Zdroj: Fajmon (2006), Eurostat (2011) + vlastní tvorba

Simulace

Nevýhodou tohoto zdroje příjmů na druhou stranu může být určitá nevyváženost. Systém obchodování s emisními povolenkami pokrývá jen určité odvětví a zařízení, tudíž ti, co nejsou znečišťovatelé, ušetří (nemusí si kupovat povolenky a zároveň by již nemuseli odvádět DPH Evropské unii). Oproti

tomu by firmy produkující CO₂ na tuto změnu v příjmové stránce rozpočtu doplatily.

Pro simulaci jsem si vybrala jako cílovou zemi Českou republiku, kde se snažím analyzovat důsledky při odstranění odvodů z DPH do rozpočtu EU a zavedení nového zdroje. Toto zkoumání provádím za období 2013–2020 (se zaměřením na energetiku a teplárenství).

Z tabulky č. 3 je jasné patrné, že se zvyšujícím se procentem dražených povolenek roste nejen příjem do rozpočtu EU, ale současně i příjem do rozpočtu ČR. Ten by byl díky prodeji emisních povolenek v roce 2020 téměř 133 mil. eur. Je však nutno zdůraznit, že se při výpočtu předpokládá, že ČR využije pro sektor teplárenství a energetiku 4,39 % z celkového počtu emisních povolenek.²

Tabulka 3: Výpočet (predikce) výše odvodu České republiky z aukce emisních povolenek

	2013	2014	2015	2016
Cena povolenky (eur)*	28	29	30	31
Množství povolenek celkem (mil ks)	1974	1937	1901	1867,92
Odhadovaná potřeba povolenek v ČR (mil. ks)**	8,67	8,50	8,35	8,20
Postupné dražení (v %)	0,5	0,55	0,6	0,65
Počet EUA koupených firmy v ČR (mil. ks)**	4,33	4,68	5,01	5,33
Výnos v mil. eur	121,32	135,63	150,22	165,23
Příjem do rozpočtu EU z ČR v mil. eur***	60,66	67,81	75,11	82,62
	2017	2018	2019	2020
Cena povolenky (eur)*	32	33	34	35
Množství povolenek celkem (mil ks)	1835,42	1792	1760,82	1730,18
Odhadovaná potřeba povolenek v ČR (mil. ks)**	8,06	7,87	7,73	7,60
Postupné dražení (v %)	0,7	0,8	0,9	1
Počet EUA koupených firmy v ČR (mil. ks)**	5,64	6,29	6,96	7,60
Výnos v mil. eur	180,49	207,69	236,54	265,84
Příjem do rozpočtu EU z ČR v mil. eur***	90,24	103,84	118,27	132,92

*odhad

**předpokládá se: 4,39 % z celkového počtu

***50 % z celkového výnosu z aukce členských států

Zdroj: Zámečník, Lhoták (2011), Svaz průmyslu a dopravy ČR (2008) + vlastní tvorba

Z výsledků možného scénáře můžeme vidět, že v případě České republiky by odvod z aukce emisních povolenek byl několikanásobně nižší než odvod z DPH.

²Tato procentuální hodnota není oficiálně zveřejněna. Byla získána prostřednictvím rozhovoru s pracovníkem MŽP, Oddělení obchodování s emisemi.

Tabulka 4: Výpočet (predikce) výše odvodu České republiky založen na DPH

	2013	2014	2015	2016
HDP růst (v %)	3,8	4,5	5	5
Nominální HDP ČR (mld. Kč)	4333	4667	5040	5433
HNP (cca 90 % HDP) – mld. Kč	3899,7	4200,3	4536	4889,7
Harmonizovaný základ (max 50 % HNP)	1949,85	2100,15	2268	2444,85
Odvod DPH: 0,50 % z harmoniz. základu (mld. Kč)	9,74925	10,50075	11,34	12,22425
Odvod DPH (mil. eur)	374,97	403,88	436,15	470,16
	2017	2018	2019	2020
HDP růst (v %)	4,5	4	3,5	3
Nominální HDP ČR (mld. Kč)	5813	6191	6532	6826
HNP (cca 90 % HDP) – mld. Kč	5231,7	5571,9	5878,8	6143,4
Harmonizovaný základ (max 50 % HNP)	2615,85	2785,95	2939,4	3071,7
Odvod DPH: 0,50 % z harmoniz. základu (mld. Kč)	13,07925	13,92975	14,697	15,3585
Odvod DPH (mil. eur)	503,05	535,76	565,27	590,71

Zdroj: Vývoj HDP v % (Fajmon 2006) + vlastní tvorba

Avšak nesmíme zapomenout, že zde bylo počítáno s postupným zpoplatňováním povolenek (energetika a teplárství) a s odvodem 50 % výnosu. U zdroje DPH bylo využito procento z harmonického základu z roku 2009 a harmonický základ je stanoven jako maximálně možný – 50 % z hrubého národního produktu.

Samozřejmě při nastavení jiných parametrů (nižší harmonický základ apod.) by rozdíl mezi oběma zdroji nebyl tak markantní.

Česká republika by na odvodech z aukcí emisních povolenek (při zrušení DPH) výrazně ušetřila, oproti tomu u zemí, které jsou velcí znečišťovatelé (Německo) to nemusí být tak jednoznačné.

Diskuse

Vzestup příjmů do společného rozpočtu ze zdroje DPH má několik problematických oblastí. S růstem příjmů na obyvatele, a tedy hospodářským vzestupem země roste i sklon ke spotřebě, a tedy i vybrané DPH, ale zároveň je část příjmů ukládána ve formě úspor.

Tento zdroj je velmi citlivý na hospodářskou recesi a nestabilitu soukromé spotřeby, což se při současné finanční krizi velmi projevilo.

V případě, že by procento z DPH zůstalo i do budoucna jedním ze zdrojů společného rozpočtu, Komise navrhuje, aby byla zrušena jednotná sazba dávky a nahrazena fixní sazbou. Znamenalo by to rozdělení systému plateb DPH na dva nezávislé sazební systémy – existoval by systém výběru DPH v rámci Unie a v rámci jednotlivých národních států. Oddělení by umožnilo přesně sledovat výši finančních prostředků odvedených do společného rozpočtu, což výrazně zvyšuje transparentnost systému.

Podmínkou pro zavedení daňového systému odděleného od národních sazeb je zachování daňové zátěže obyvatel a přechod k systému zdanění DPH v zemi původu. Zavedení unijních sazeb navíc nevyžaduje harmonizaci daní na úrovni členských států, ale pouze sjednocení daňových základů pro odvod daně. Takto modifikovaná DPH má šanci stát se první skutečnou vlastní daní EU, ale cesta k dosažení dohody je politicky obtížná a celý proces časově náročný (Falathová 2009).

Závěr

Čím více se blíží začátek nového rozpočtového období Evropské unie (2014–2020), tím více se na různých úrovních EU diskutuje o budoucnosti výše a struktury rozpočtu. Změna základních strategických cílů a jejich podpora je důsledkem vývoje světové ekonomické a společenské situace. Poslanci EU musí při stanovování finančních vizí do budoucna mít na zřeteli důsledky finanční (ekonomické) krize a aktuální problém globálního oteplování. Neméně důležitá témata jsou bezpečnost a vztahy se zahraničím.

Ochrana klimatu prostřednictvím prodeje emisních povolenek je efektivní způsob, jak získat peněžní prostředky na pozitivní ovlivňování problematiky skleníkových plynů. Zároveň by se tyto prostředky mohly použít pro investování do „zelených technologií“ a na zlepšování efektivity produkce. Tento zdroj má předpoklady částečně či plně nahradit odvod z DPH, což by přineslo pozitivní efekty v oblasti hospodářského růstu.

Reference

- ČÁSTEK, M., 2008. *Rozpočet EU* [online]. [cit. 2011-7-25]. Slide 16. Dostupné z: [http://is.vfsf.cz/el/6410/let02008/B_AOEI/Rozpocet_EU.ppt?fakulta=6410;obdobi=27;kod=B_AOEI#256,1,Rozpočet EU](http://is.vfsf.cz/el/6410/let02008/B_AOEI/Rozpocet_EU.ppt?fakulta=6410;obdobi=27;kod=B_AOEI#256,1,Rozpočet%20EU)
- EVROPSKÁ KOMISE, 2009. *Akce EU proti změně klimatu – Systém EU pro obchodování s emisemi* [online]. [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/clima/publications/docs/ets_cs.pdf
- EUROSTAT, 2011. *Gross domestic product at market prices* [online]. [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?sessionId=9ea7d07e30e7913e5310549947e59ec7b91679d8c3fc.e34MbxSaMma40LbNiMbxMaN4Te0?tab=table&plugin=1&pcode=tec00001&language=en>
- FAJMON, H., 2006. *Finanční perspektiva 2007-2013* [online]. [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: www.cevro.cz/dwn/10316/42626_D_cs_fp.ppt
- FALATHOVÁ, A., 2009. *Reforma rozpočtu EU a finanční rámec po roce 2013* [online]. Evropské hodnoty, [cit. 2011-7-10]. ISBN 978-80-904158-5-0. Dostupné z: http://www.euroskop.cz/gallery/52/15777-eh_reforma_rozpocetu_evropske_unie_a_financni_ramec_po_roce_2013.pdf

- KÖNIG, P. a L. LACINA, 2004. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-846-0.
- MACHÁLEK, E., 2009. Budoucnost podpory zemědělství a venkova z evropských fondů – potřebujeme seriózní prognózu? In: *Strukturální fondy EU* [online]. BioGama, 2009-12-7 [cit. 2011-7-22]. Dostupné z: <http://www.strukturalnifondy.info/clanek.php?clanek=3956>
- SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR, 2008. *Studie předpokládaných dopadů systému obchodování s povolenkami na emise CO₂ po roce 2012 na ekonomiku ČR* [online]. [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: http://www.spcr.cz/cz/dokumenty/studie_ets_zari2008.pdf
- ŠÍMOVÁ, K., [b. r.]. Příjmy rozpočtu EU. In: *EUROSKOP* [online]. c2005-2011. [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocet-eu/>
- ZÁMEČNÍK M. a T. LHOTÁK, 2011. *Analýza ekonomického dopadu akcelerovaného zavádění kvalitních standardů ve výstavbě rezidenčních budov v České republice* [online]. [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: http://www.sanceprobudovy.cz/analyza_ekonomickeho_dopadu_m.zamecnik.doc

Další použité zdroje

- KOCOUREK, M., 2010. *Zdravé veřejné finance* [online]. 2010-1-25 [cit. 2011-7-25]. Dostupné z: <http://www.vize2020.cz/docs/p/vize12-kocourek.pdf>

Analysis of EU budget income structure with respect to possible changes thanks to emission allowances charging

This article introduces the area of the EU budget with regards to the possibility to adjusting income structure thanks to emission allowances charging. It defines major challenges for the EU budget and reasons why the reform is needed. The article contains the structure of the main items of both expense and income budget sides. The reader is acquainted with the source: VAT.

The area of the emission allowances trading (EU ETS) is analyzed, which represents important item of income. However, this should change within the 2014-2020 financial framework. The paper shows possibility of increasing budgetary income via revenue from emission auctions, which would represent a change of the EU budget income structure.

Through the means of simulation of the levy of the Czech Republic from the VAT source and from the potential source “revenue from emission allowances auctions” for the period of 2013-2020 are predicted.

The final part contains a discussion about new challenges within the effort to optimize and reduce budgetary expenses – thanks to the reform of the source – replacing VAT. This source is very sensitive to oscillations of the economy. That's why the EC suggests a dual system of tax rates – on the level of member state and on the EU level.

Keywords: EU budget, emission allowances, VAT, reform, budgetary priorities, revenue from emission auctions

Kontaktní adresa:

Ing. Daniela Spiesová, Katedra ekonomických teorií, Provozně ekonomická fakulta, Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, 165 21, Praha 6, e-mail: saolinka@email.cz

SPIESOVÁ, D. Analýza příjmové složky rozpočtu EU z pohledu možné změny vlivem zpoplatnění emisních povolenek. *Littera Scripta*. 2011, 4(2), 125–135. ISSN 1802-503X.
